

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 496

691 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/860) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/860 Esas Numaralı Kanun Hükmünde Kararnamenin İÇtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin TBMM Başkanlığı Tezkeresi** 4
- **1/860 Esas Numaralı Kanun Hükmünde Kararnamenin**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 5
  - Genel Gerekçesi 5
  - Madde Gerekçeleri 6
- **Kanun Hükmünde Kararname Metni**.....8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.14-122268
Konu : Kanun Hükmünde Kararname

04.10.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GENEL KURULUNA

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 128'inci maddesinin birinci fıkrasında, Anayasa'nın 121 ve 122'nci maddeleri gereğince çıkarılan ve TBMM'ye sunulan kanun hükmünde kararnamelerin, Anayasa'nın ve TBMM İçtüzüğü'nün kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesi için koyduğu kurallara göre komisyonlarda ve Genel Kurulda diğer kanun hükmünde kararnamelerle, kanun tasarı ve tekliflerinden önce, ivedilikle en geç 30 gün içinde görüşülüp karara bağlanması gerektiği düzenlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında ise komisyonlarda en geç 20 gün içinde görüşmeleri tamamlanmayan KHK'lerin Meclis Başkanlığınca doğrudan doğruya Genel Kurul gündemine alınacağı ifade olunmuştur.

22 Haziran 2017 tarih ve 30104 (2'nci Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 691 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname aynı gün Başkanlığımıza sunulmuştur. Söz konusu Kanun Hükmünde Kararname, 30 Haziran 2017 tarihinde 1/860 esas numarası ile esas komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilmiştir.

Söz konusu Kanun Hükmünde Kararname'nin komisyonlarda görüşülmesine ilişkin 20 günlük süre 4 Ekim 2017 tarihi itibarıyla sona ermiştir. Bu nedenle, belirtilen süre içerisinde komisyonda karara bağlanamayan bahse konu Kanun Hükmünde Kararname, TBMM İçtüzüğü'nün 128'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca doğrudan Genel Kurul Gündeminin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına alınmıştır.

Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

İsmail KAHRAMAN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-102-113-930
Konu: Kanun Hükmünde Kararname

22/6/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” bugünkü Resmi Gazete’de yayımlanmış ve Anayasa’nın 121 inci maddesi uyarınca bir sureti ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (1/860)	
ESAS	Milli Savunma Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Kanun Hükmünde Kararname ile olağanüstü hal kapsamında ihtiyaç duyulan bazı konularda düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda özetle;

a) Noterlik, bilirkişilik ve arabuluculuk yapabilme ile ilgili şartlar arasında terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı olmama hususunun eklenmesi,

b) Muhtemel kaza risklerine karşı uçuş emniyetini etkileyebilecek nitelikteki yapı, tesis ve benzeri tüm düşey engellere dair bilgilerin ilgili kurum ve kuruluşlarca Harita Genel Komutanlığına bildirilmesi,

c) Terör bağlantılı kişilerin askerlik celp ve sevk dönemlerinin Millî Savunma Bakanlığınca ayrıca belirlenmesi,

ç) Kayımlık görevi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yürütülen şirketlerde faaliyet döneminin dördüncü ayına kadar denetçi seçilememiş olması halinde denetçinin, şirket yönetim kurulunun teklifi üzerine Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun ilişkili olduğu Bakan tarafından atanması,

ve diğer bazı hususlarda hükümler getirilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, alçak irtifa uçuşu yapan hava araçlarının emniyetli seyrüseferi için engel niteliğini taşıyan tesisleri yapan, yaptıran, kaldıran, yapımına veya kaldırılmasına izin veren kurum ve kuruluşlarca Harita Genel Komutanlığına sağlıklı ve güncel bilgi akışının sağlanabilmesi, bilgi akışı ve paylaşımına ilişkin usul ve esasların Millî Savunma Bakanlığınca çıkarılan yönetmelik ile belirlenmesi, oluşturulacak doğru ve tam Düşey Engel Veri Tabanı ve sunumu ile alçak irtifadan uçan hava araçlarının emniyetli seyrüseferlerine katkı sağlanması, yaşanan can ve mal kayıplarının en aza indirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Madde ile, terör bağlantılı kişilerin askerlik celp ve sevk dönemlerinin Millî Savunma Bakanlığınca belirlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 3- Madde ile, Anayasa Mahkemesinin 14/7/2016 tarihli ve E.: 2016/11, K.: 2016/132 sayılı Kararıyla iptal edilen 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 67 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendi değiştirilmektedir. Mahkeme, askerlikten kaçma kastı olmadığı açık olan izinli asker kişilerin, salt yurtdışı izni almadıkları veya alamadıkları gerekçesiyle yurtdışında üç günü geçirmelerinin yabancı memlekete firar suçu olarak nitelendirilmesinin ve bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmasının ölçülü bir sınırlama niteliği taşımadığına, hakkaniyet ve adalet ilkeleriyle bağdaşmadığına, seyahat özgürlüğüne getirilen bu sınırlamanın demokratik toplum düzeninin gerekliliğiyle bağdaşan ölçülü bir sınırlama olmadığına karar vermiştir. Bu nedenle, seyahat özgürlüğüne sınırlama getiren söz konusu hüküm yeniden düzenlenmekte ve Anayasa Mahkemesi Kararı doğrultusunda, resmi izinlerde veya izinli olduğu durumlarda asker kişinin yurtdışına çıkış izni almadan yurtdışına çıkması firar suçu kapsamında çıkarılmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin iç düzeninin sağlanması amacıyla askeri hizmetin gerekleri gözetilerek yabancı memlekete firar suçunu işleme kastı olmayan izinli asker kişilerin yurtdışına çıkış izni bulunmaksızın yıllık iznini ülke sınırları dışında geçirme şeklindeki eylemleri bu suçu oluşturmayacak, ancak disiplin hukuku kapsamında bir disiplin ihlali olarak nitelendirilebilecektir.

MADDE 4- Madde ile, Yüksek Askerî Şûra üyelerinin değerlendirme notları vermesine ilişkin hususların Yüksek Askerî Şûra Yönetmeliğinde düzenlenmiş olması dikkate alınarak, 926 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasında bu konuya ilişkin olarak Subay Sicil Yönetmeliğine yapılan atfın Yüksek Askerî Şûra Yönetmeliğine yapılacak şekilde değiştirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 5- Madde ile, Yüksek Askerî Şûraya ilişkin hususların Yüksek Askerî Şûra Yönetmeliğinde düzenlenmiş olması dikkate alınarak, 926 sayılı Kanunun bu konuların Subay Sicil Yönetmeliğinde düzenlenmesini öngören ve uygulama kabiliyeti kalmayan 57 nci maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 6- Madde ile, noterliğe kabul edilecek kişilerde aranacak şartlar arasında terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı olmama hususu eklenmektedir.

MADDE 7- Madde ile, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 20/A maddesinde belirtilen suçlar nedeniyle gerçek veya tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarının uğradığı zararların tazmini amacıyla sulh ceza hâkimliklerince veya ceza mahkemelerince verilen tedbir kararının devamı yönünde hukuk mahkemelerinden karar alınabilmesi için öngörülen bir yıllık süre iki yıla çıkarılmaktadır.

Diğer taraftan, ilgilileri tarafından açılacak tazminat davalarında, davalılara tebligat yapılmasındaki zorlukların aşılabilmesi için söz konusu maddeye fıkra eklenmekte ve tarafların hukuki dinlenilme hakları korunarak yargılamanın tebligat güçlüğü sebebiyle sürüncemede kalmasının önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

Madde ile ayrıca, söz konusu madde kapsamındaki tazminat davalarının kısmen veya tamamen reddi halinde davacı aleyhine hükmedilecek vekalet ücretinin maktu olarak belirlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 8- Madde ile, kayımlık görevi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yürütülen şirketlerde faaliyet döneminin dördüncü ayına kadar denetçi seçilememiş olması halinde denetçinin, şirket yönetim kurulunun teklifi üzerine Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun ilişkili olduğu Bakan tarafından atanması ve Bakanın bu yetkisini Fon Kuruluna devredebilmesi öngörülmektedir.

MADDE 9- Madde ile, arabuluculuk siciline kaydolmak isteyen kişilerde aranacak şartlar arasına terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı olmama hususu eklenmektedir.

MADDE 10- Madde ile, bilirkişilik faaliyetinde bulunacak kişilerde aranacak şartlar arasına terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı olmama hususu eklenmektedir.

MADDE 11- Madde ile, kayımlık yetkisi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen veya Fonun kayımlık olarak atandığı şirketleri yönetenlere getirilen hukuki korumanın, 5271 sayılı Kanununun 128 inci maddesinin onuncu fıkrasına göre malvarlığı değerlerinin yönetimi amacıyla atanan şahıs kayımlık temsilcileri ve şirketlerin denetim kayımlık temsilciliğine atanarak ortaklık payını temsil etmek için atananlar veya görevlendirilenler için de sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 12- Madde ile, Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonunun emniyet personeline ilişkin kararlarına karşı açılacak davalarda husumetin İçişleri Bakanlığına yöneltilmesi öngörülmektedir.

MADDE 13- Yürürlük maddesidir.

MADDE 14- Yürütme maddesidir.

**OLAĞANÜSTÜ HAL KAPSAMINDA BAZI DÜZENLEMELER YAPILMASI
HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME (*)**

Olağanüstü hal kapsamında bazı düzenlemeler yapılması; Anayasanın 121 inci maddesi ile 25/10/1983 tarihli ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 4 üncü maddesine göre, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu'nca 5/6/2017 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1- 22/4/1925 tarihli ve 657 sayılı Harita Genel Komutanlığı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Düşey engel bilgileri

EK MADDE 5- Uçuş emniyetini etkileyebilecek nitelikte ülke sınırları içinde yapılmış, yapılacak ve/veya kaldırılacak olan yapı, tesis ve benzeri tüm düşey engellere dair bilgiler; bu yapı ve tesisleri yapan, yaptıran, kaldıran, yapımına veya kaldırılmasına izin veren kurum ve kuruluşlar tarafından doğruluğu teyit edilerek Harita Genel Komutanlığına gönderilir. Bu kurum ve kuruluşlar, kendilerine ait bilgilerin güncelliğinin sağlanmasından ve Harita Genel Komutanlığına gönderilmesinden sorumludur. Harita Genel Komutanlığı bu bilgileri elektronik ortamda yayımlar.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Millî Savunma Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 2- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 10- Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olan ve askerliğe elverişli oldukları anlaşılan yükümlülerden, yoklama kaçağı ve bakayalar dahil bu Kanunda yazılı geçerli mazereti olmayanlar, Millî Savunma Bakanlığınca belirlenecek celp ve sevk esaslarına göre silah altına alınırlar.”

MADDE 3- 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 67 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“A) İzinli olduğu durumlar hariç, ülke sınırları dışında üç günü geçirenler.”

MADDE 4- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Subay Sicil” ibaresi “Yüksek Askeri Şûra” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 926 sayılı Kanunun 57 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasına “olanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı bulunanlar” ibaresi eklenmiştir.

(*) 691 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 22 Haziran 2017 tarihli ve 30104 (2'nci Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan halidir.

MADDE 7- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 20/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bir yıl” ibaresi “iki yıl” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Birinci fıkra kapsamına giren suçlar nedeniyle gerçek veya tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarının uğradığı zararların tazmini amacıyla açılan davalarda; davalının adres kayıt sisteminde adresinin bulunmaması veya bulunup da tebligata elverişli olmaması halinde, mahkemece, dava dilekçesinin özeti tirajı ellibinin üzerinde olan ve yurt düzeyinde dağıtımı yapılan gazetelerden biri vasıtasıyla ilan edilir. Yapılacak ilanda davalının bir ay içinde yurtiçinde tebligata elverişli bir adres veya 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun 7/a maddesi uyarınca kayıtlı elektronik posta adresi bildirmemesi ya da davada kendisini avukatla temsil ettirmemesi halinde, yargılamaya yokluğunda devam olunacağı, yargılama aşamalarında başkaca tebligat yapılmayarak hüküm verileceği ve hükmün de aynı usulle tebliğ edileceği ihtar edilir. Adresi yabancı ülkede bulunan davalıya çıkarılacak tebligatta, bu fıkra belirtilen ilanda yer alan hususlar ile yabancı ülke adresine bir daha tebligat yapılmayacağı ihtarına yer verilir.

Birinci fıkra kapsamında açılan davaların kısmen veya tamamen reddi halinde, davacı aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmolunur. Ancak belirlenen ücret dava değerini geçemez.”

MADDE 8- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 399 uncu maddesinin altıncı fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Kayımlık görevi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yürütülen şirketlerde faaliyet döneminin dördüncü ayına kadar denetçi seçilememiş olması halinde denetçi, şirket yönetim kurulunun teklifi üzerine Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun ilişkili olduğu Bakan tarafından atanır. Bakan bu yetkisini Fon Kuruluna devredebilir.”

MADDE 9- 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (d) bendi (e) bendi şeklinde teselsül ettirilmiştir.

“d) Terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı olmamak,”

MADDE 10- 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Birlikçilik Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“b) Terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı olmamak.”

MADDE 11- 10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kayımlık yetkisi Fona devredilen veya Fonun kayyım olarak atandığı şirketleri ve ortaklık paylarını soruşturma ve kovuşturma süresince yönetmek ve temsil etmek üzere atananlar veya görevlendirilenler ile 5271 sayılı Kanunun 128 inci maddesinin onuncu fıkrasına göre malvarlığı değerlerinin yönetimi amacıyla atananlar ve bu kapsamda icra edilen iş ve işlemler hakkında 8/11/2016 tarihli ve 6755 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler ile Bazı Kurum ve Kuruluşlara Dair Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 37 nci ve 38 inci maddeleri uygulanır.”

MADDE 12- 2/1/2017 tarihli ve 685 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “Jandarma Genel Komutanlığı” ibaresinden önce gelmek üzere “Emniyet Genel Müdürlüğü,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 13- Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan
Cumhurbaşkanı

Binali Yıldırım

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Canikli

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkes

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. B. Sayan Kaya

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Müezzinoğlu

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

L. Elvan

Millî Eğitim Bakanı

İ. Yılmaz

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

V. Kaynak

Avrupa Birliği Bakanı

Ö. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. Özhaskeki

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

N. Avcı

Millî Savunma Bakanı

F. Işık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

A. Arslan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Özlü

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

S. Soylu

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

TBMM Basımevi - 2017